

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U003603

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 15-07-2026

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Єпішін Віктор Володимирович

2. Victor V. Yepishin

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 101

Назва наукової спеціальності: Екологія

Галузь / галузі знань: природничі науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Екологія

Дата захисту: 15-10-2026

Спеціальність за освітою: Біологія

Місце роботи здобувача: Державна установа "Інститут еволюційної екології Національної академії наук України"

Код за ЄДРПОУ: 33593908

Місцезнаходження: вул. Академіка Лебедєва, Київ, 03143, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 16022

Повне найменування юридичної особи: Державна установа "Інститут еволюційної екології Національної академії наук України"

Код за ЄДРПОУ: 33593908

Місцезнаходження: вул. Академіка Лебедева, Київ, 03143, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Державна установа "Інститут еволюційної екології Національної академії наук України"

Код за ЄДРПОУ: 33593908

Місцезнаходження: вул. Академіка Лебедева, Київ, 03143, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 34.35

Тема дисертації:

1. Екологічні особливості та таксономія вогнівок (Lepidoptera: Pyraloidea) України
2. Ecological features and taxonomy of Pyraloid moths (Lepidoptera: Pyraloidea) of Ukraine

Реферат/анотація:

1. 1. Дисертаційна робота є еколого-фауністичним аналізом та ревізією таксономічного складу і поширення вогнівкоподібних лускокрилих (Pyraloidea) України. У роботі аналізуються особливості поширення, трофічних зв'язків, біотопічного розподілу, фенології, таксономії та морфології надродини Pyraloidea. Обрана в якості об'єкта дослідження група лускокрилих є однією з найбільш еволюційно просунутих та найчисельніших серед лускокрилих, що налічує близько 17 тисяч видів світової фауни, багато з яких мають важливе господарське значення як шкідники сільськогосподарських культур, лісових насаджень та продовольчих запасів. Встановлено наявність 429 видів Pyraloidea на території України. Вперше для України було наведено 11 видів, та ще 13 видів – для материкової частини України, 1 вид було вперше наведено для Європи. Ще 205 видів вперше наведено для низки регіонів України, та 9 видів для окремих країн Палеарктичного регіону. Застосовано об'єднану модель Рабінович-Гастона для класифікації видів за

рідкісністю. Проаналізовано трофічні зв'язки імаго та гусениць вогнівок. Гусениці у переважній більшості (92,9%) є фітофагами, живлячись головним чином судинними рослинами. Аналіз біотопічної приуроченості показує, що вогнівки України в переважній більшості населяють відкриті лучно-степові біотопи (37,8% видів), тоді як напіввідкриті біотопи населяють 25,9% видів, а закриті (лісові) – 17%. Основу фауни складають термофільні види, які переважно поширені у степовій та лісостеповій зонах і на Південному березі Криму. Термо-індиферентні види переважають у зоні мішаних та широколистяних лісів і Карпатських горах. До психрофілів належать переважно гірські, борео-монтанні види, а також релікти, яким не властива борео-монтанна диз'юнкція і які, відповідно, зустрічаються на півночі Українського Полісся і часто є приуроченими до мезотрофних та оліготрофних боліт. Здійснено переоцінку шкодочинного статусу видів, яких традиційно відносили до шкідників. Показано, що попередні переліки шкідливих вогнівок часто спиралися на помилкові визначення або не враховували реального поширення, статусу рідкісності, особливостей біології та ступеню реальної шкодочинності цих видів в Україні. Аргументовано підходи до охорони рідкісних видів вогнівок та складено перелік з 15 видів – потенційних кандидатів до включення до Червоної книги України, які зустрічаються в Україні у одному-двох локалітетах у межах існуючих об'єктів природно-заповідного фонду. Дисертація надає критично важливий базис для подальших досліджень у сфері моніторингу біорізноманіття в умовах зміни клімату та інтенсивного розвитку різних форм господарства, а також актуалізації комплексних відомостей щодо такої чисельної групи як Pyraloidea.

2. 2. The dissertation is an ecological and faunistic analysis and revision of the taxonomic composition and distribution of Pyraloid moths (Pyraloidea) in Ukraine. The work encompasses a detailed analysis of the distribution, host associations, habitats, phenology, taxonomy, and morphology of the superfamily Pyraloidea. The Pyraloidea is one of the most evolutionarily advanced and diverse groups among Lepidoptera, comprising about 17,000 species worldwide, many of which are economically important pests of crops, forest plantations, and food supplies. As a result, 429 Pyraloidea species were recorded to occur in Ukraine. Eleven species were recorded for the first time in Ukraine, and other 13 species for mainland Ukraine. One species was recorded for the first time in Europe, 205 species were registered as new for the specific regions of Ukraine, and nine species for several countries of the Palearctic region. To classify species by their degree of rarity, the combined Rabinowitz–Gaston model was applied. The host associations of imagoes and caterpillars of Pyraloid moths were analyzed. The vast majority of caterpillars (92.9%) are phytophagous, feeding mainly on vascular plants. The analysis of habitat distribution shows that the Pyraloid moths of Ukraine predominantly inhabit open meadow-steppe biotopes (37.8% of species), while semi-open biotopes are inhabited by 25.9% of species, and closed (forest) biotopes by 17%. Thermophilic species dominate mainly in the steppe and forest-steppe zones and on the southern coast of Crimea. Thermo-indifferent species prevail in the zones of mixed and broadleaf forests and the Carpathian Mountains. Psychrophiles mostly include mountain, boreo-montane species, as well as relicts that do not exhibit boreo-montane disjunction and, accordingly, occur in the north of the Ukrainian Polissya and are often associated with mesotrophic and oligotrophic bogs. From an applied perspective, the pest status of species traditionally considered to be pests was re-evaluated. It has been demonstrated that previously compiled lists of pests Pyraloid moths were often based on erroneous identification, or failed to take into account the actual distribution of the species, their rarity status, and the specifics of their biology. The approaches to the conservation of rare Pyraloid moth species are substantiated, and a list of 15 species – potential candidates for inclusion in the Red Data Book of Ukraine – has been compiled, which occur in Ukraine in only one or two localities within existing objects of the nature reserve fund. Overall, the dissertation serves as critically important basis for further research into biodiversity monitoring in the context of climate change and the expansion of various forms of economic activity, as well as updating comprehensive data on such a numerous group as Pyraloidea.

Державний реєстраційний номер ДіР: 0122U000746, 0123U101039, 0125U002605

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Єпішін, В. В., & Кавурка, В. В. (2018). Видовий склад лускокрилих (Insecta: Lepidoptera) Регіонального ландшафтного парку «Міжріччинський» (Чернігівська область, Україна). Вісті Харківського ентомологічного товариства, 26(2), 19–32.
- Єпішін, В. В. (2015). Перша знахідка *Crambus heringiellus* (Herrich-Schäffer, 1848) (Lepidoptera: Crambidae) у фауні України. Українська Ентомофауністика, 6(3), 23–25.
- Bidzilya, O., Budashkin, Yu., & Yepishin, V. (2019). A review of the genus *Ancylosis* Zeller, 1839 (Lepidoptera: Pyralidae: Phycitinae) from Ukraine. Zootaxa, 4657(3), 437–473.
- Bidzilya, O., Budashkin, Yu., & Yepishin, V. (2020). Review of the tribe *Anerastiini* (Lepidoptera: Pyralidae: Phycitinae) from Ukraine. Zootaxa, 4718(1), 1–24.
- Bidzilya, O., Budashkin, Yu., Slamka, F., Tsvetkov, E., & Yepishin, V. (2020). Notes on taxonomy and distribution of some Palaearctic *Ancylosis* Zeller, 1839 (Lepidoptera: Pyralidae: Phycitinae). Zootaxa, 4822(4), 451–481.
- Yepishin, V., Bidzilya, O., Budashkin, Yu., Zhakov, O., Mushynsky, V., & Novytskyi, S. (2020). New records of little known pyraloid moths (Lepidoptera: Pyraloidea) from Ukraine. Zootaxa, 4808(1), 101–120.
- Шевчик, В. Л., Спрягайло, О. В., Безсмертна, О. О., Василюк, О. В., Кузьо, Г. О., Оскрико, О. С., Пушкар, Т. І., Гаврилюк, М. Н., Єпішін, В. В., Бабицький, А. І., Гальченко, Н. П., & Некрасова, О. Д. (2020). UA0000415 Чигирин – Світловодські степові балки (eng: Chyhyryn – Svitlovodsk steppe gulches). В О. В. Василюк, А. А. Куземко, В. П. Коломійчук, & Ю. К. Куцоконь (Ред.), Території, що пропонуються до включення у мережу Емеральд (Смарагдову мережу) України («тіньовий список», частина 3) (с. 123–125). Друк Арт.
- Yepishin, V., Khalaim, Ye., Budashkin, Yu., Zhakov, O., Mushynskyi, V., & Novytskyi, S. (2021). New records of pyraloid moths (Lepidoptera: Pyraloidea) from different regions of Ukraine. Zootaxa, 5023(3), 366–388.
- Yepishin, V. (2021). Notes on the taxonomy of Palaearctic *Asclerobia* Roesler, 1969 (Lepidoptera: Pyralidae: Phycitinae) with description of a new species. Zootaxa, 4963(1), 149–162.
- Єпішін, В. В., Кавурка, В. В., Геряк, Ю. М., Сергієнко, В. М., & Гаврилюк, М. Н. (2021). Лускокрилі (Insecta, Lepidoptera) Ржищівської міської об'єднаної територіальної громади та її околиць. В А. Куземко, Ю. Куцоконь, & О. Василюк (Ред.), Біорізноманіття Ржищівської міської об'єднаної територіальної громади: Випуск 1. Наукові праці Екологічної дослідницької станції «Глибокі Балики» (с. 216–265). Друк Арт.
- Yepishin, V. (2022). An undescribed species among Roesler's type specimens: *Ancylosis palianytsia* sp. nov. (Lepidoptera: Pyralidae: Phycitinae) described from Afghanistan. Zootaxa, 5133(2), 293–300.
- Yepishin, V. (2022). A new synonym of the Pyraloidea from the genus *Loxostege* Hübner, 1825 (Lepidoptera: Crambidae: Pyraustinae). Zootaxa, 5134(3), 448–450.
- Yepishin, V. (2023). Additional information on the taxonomy of genus *Asclerobia* Roesler, 1969 (Lepidoptera: Pyralidae). Zootaxa, 5336(2), 247–258.
- Yepishin, V., & Govorun, O. (2024). A recent encounter with *Omiodes monogona* Meyrick, 1888 (Crambidae: Spilomelinae) – an interesting snout moth endemic to Hawaii. Zootaxa, 5406(2), 397–400.
- Yepishin, V., Khalaim, Ye., & Novytskyi, S. (2024). The Pyraloidea of the Odesa region of Ukraine (Insecta: Lepidoptera). SHILAP Revista de lepidopterología, 52(205), 115–141.
- Bidzilya, O. V., Huemer, P., & Yepishin, V. (2024). Revision of the *Anerastia lotella* complex in Europe, with description of a new species from the Southern Ukraine (Lepidoptera: Pyralidae: Phycitinae). Zootaxa, 5463(1), 97–111.
- Єпішін, В. В., & Бідзіля, О. В. (2024). Результати вивчення вогнівок (Lepidoptera; Pyraloidea) фауни України за останні 10 років. Тези доповідей Конференції молодих дослідників-зоологів – 2024 (м. Київ, Інститут зоології, 23–24 жовтня 2024 р.), Зоологічний кур'єр, 16, 14.

- Yepishin, V., Khalaim, Ye., Demyanenko, S., Govorun, O., Novytskyi, S., & Tsykal, S. (2025). New records of little known pyraloid moths (Lepidoptera: Pyraloidea) from different regions of Ukraine. Zootaxa, 5696(1), 1–27.
- Yepishin, V. (2026). Three new species from the Afrotropical and Oriental regions expand the formerly monotypic genus Oxybia Rebel, 1901 (Lepidoptera: Pyralidae). Zootaxa, 5785(3), 445–466

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість: створення нових знань

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

Зв'язок з науковими темами: 0122U000746, 0123U101039, 0125U002605

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бідзіля Олексій Васильович
2. Oleksii V. Bidzilia

Кваліфікація: к. б. н., с.н.с., 03.00.24

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державна установа "Інститут еволюційної екології Національної академії наук України"

Код за ЄДРПОУ: 33593908

Місцезнаходження: вул. Академіка Лебедева, Київ, 03143, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Глов Сергій Володимирович
2. Serhii V. Hlotov

Кваліфікація: к. б. н., 16.00.10

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний заклад "Луганський національний університет імені Тараса Шевченка"

Код за ЄДРПОУ: 02125131

Місцезнаходження: вул. Генерала Ляскіна, Лубни, Лубенський р-н., 37500, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сухомлін Катерина Борисівна

2. Kateryna B. Sukhomlin

Кваліфікація: д. б. н., професор, 03.00.24

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1206-5373

Додаткова інформація: Scopus Author ID: 57217245866; Web of Science Researcher ID: G-9179-2019;
<https://scholar.google.com.ua/citations?user=0qx1AiEAAAAJ>

Повне найменування юридичної особи: Волинський національний університет імені Лесі Українки

Код за ЄДРПОУ: 02125102

Місцезнаходження: проспект Волі, Луцьк, Луцький р-н., 43025, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Стукалюк Станіслав Володимирович

2. Stanislav V. Stukaliuk

Кваліфікація: к. б. н.

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державна установа "Інститут еволюційної екології
Національної академії наук України"

Код за ЄДРПОУ: 33593908

Місцезнаходження: вул. Академіка Лебедева, Київ, 03143, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Горобчишин Володимир Анатолійович

2. Volodymyr A. Horobchyshyn

Кваліфікація: к. б. н., 03.00.16

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державна установа "Інститут еволюційної екології Національної академії наук України"

Код за ЄДРПОУ: 33593908

Місцезнаходження: вул. Академіка Лебедева, Київ, 03143, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Гончаренко Ігор Вікторович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Гончаренко Ігор Вікторович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Жигаленко Олександр Анатолійович

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна